


FOLKESKOLENS AFGANGSEKSAMEN ELLER ANDERLEDES PRØVER

- OPLÆG D. 19/11-2020

 **Ollerup Friskole**
Faglig & *kreativ*



FP9 ELLER ANDERLEDES PRØVER

- Hvorfor? – fra værdigrundlag til refleksion over eksamen og karakterer.
- Processen – hvor står vi nu?
Og hvordan når vi i mål?



HVORFOR?

- BAGGRUND: nyt værdigrundlag i 2018.
- Generalforsamling: hænger værdigrundlaget sammen med at have FP9?
- Startskud til en proces – i første omgang 1 år, forlænget til 2 år.
- Beslutningen er IKKE taget. Lige nu arbejder vi på at kunne opstille 2 klare – men forskellige – veje vi kan gå. Præsenteres i foråret 2021.



HVORFOR?

Rapport fra Børns vilkår – efterår 2020: (1820 børn og unge i 6. og 9. klasse + 57 interviews)

- En pige, der lige er begyndt i 8. klasse, har skrevet til BørneTelefonen om det pres, hun oplever:

”Jeg skriver, fordi jeg har en masse bekymrende tanker omkring 8. klasse. Sommerferien er lige sluttet, og vi har allerede hørt en hel del om, hvor seriøst det hele er her i 8. klasse. Vi får karakter i ALT, hvad vi laver, og der er en hel masse lektier. Jeg er bare blevet skræmt af alt det, vi skal kunne her i år. Kan ikke sove om aftenen, fordi jeg er så bekymret for min fremtid. Bare i matematiktimen havde vi en miniprøve i dag, og der fik jeg 02. Det er bare så forfærdeligt!! Ved slet ikke om livet er værd at leve, når jeg alligevel ikke er en skid. Er en pige på 13 år, som bare slet ikke føler sig klar til alt det her seriøsitet og alvor.”

HVORFOR?

Rapport fra Børns vilkår:

- "Det kan dokumenteres relativt klart, at forventningspresset på unge er større, end det nogensinde før har været". Sociolog Morten Ejrnæs i bogen 'Ny udsathed' fra 2019.
- Hvad presser? Børns Vilkår undersøgt gennem en omfattende spørgeskemaundersøgelse med besvarelser fra 1.820 tilfældigt udvalgte skoleelever i 6. og 9. klasse, gennem interviews med 57 børn og unge.
- Af spørgeskemaundersøgelsen fremgår det blandt andet, at **mere end halvdelen af pigerne** og **hver tredje dreng i 9. klasse** tit eller altid føler sig pressede af skolearbejdet. Og noget tyder på at det kan have indflydelse på lysten til at gå i skole.
- Blandt de skoleelever, der tit eller altid føler sig pressede af skolearbejde, angiver 25 pct., at de sjældent eller aldrig har lyst til at gå i skole.

HVORFOR?

Rapport fra Børns vilkår – anbefalinger (blandt flere...):

- Flyt fokus fra præstation til læringsprocesser og dannelse.
- Flyt fokus fra karakterer og test til brugbar feedback.
- Fokus på trivsel og tryghed.

- OBS: pres er ikke altid dårligt. Vi skal have forventninger til hinanden som mennesker, og det skal børn lære... at vi forventer noget af dem både fagligt og socialt.

HVORFOR?

Lene Tanggaard – professor i psykologi (kreativitet):

(En kommentar til en undersøgelse fra Dansk Erhverv, der viser, at hver 10. dreng, der forlader folkeskolen ikke får en videre uddannelse)

” Den største fejl, der er begået, er forestillingen om, at en øget akademisering med vægt på stadigt mere komplekse, metakognitive færdigheder og en øget vægt på det standardiserede og det testbare, ville skabe mere social lighed ”

” Jeg mener, at vi skal give skolen muligheder for at eksperimentere med en helt anden udskoling. ”

Torben Vind Rasmussen – formand for Efterskolerne:

” Det er netop den øgede akademisering, metakognitive færdigheder og det testbare, der har skabt for mange tabte skæbner. Vi har glemt at fokusere på tid i skolen, hvor drengene (- og pigerne) kan fortabe sig i et skabende univers. Hvor et godt håndlag er i fokus. Den proces starter på mellemtrinnet, hvor eleverne stadig er i fantasiens verden. Den proces kræver undervisere i folkeskolen, der er optaget af en faglighed. Og det kræver, at vi prioriterer tiden til fordel for noget andet.”

HVORFOR?

- Forskningsprojekt på tegnebrættet Dansk Friskoleforening – 2020

Mille 16 år:

”Man burde jo arbejde for at blive klogere, men man arbejder jo egentlig for at få en god karakter”

Forskerne skriver om baggrunden for projektet:

Citatet stammer fra en ung pige i gymnasiet, men også i grundskolen og blandt forældre har en præstationsorienteret kultur de senere år vundet frem. Den har tendentielt skubbet en læringsorienteret kultur i baggrunden, så fokuset på karakterer risikerer at overskygge lære- og udviklingsprocesser (Louw & Katznelson 2018). Samtidigt ved vi fra forskningen, at en præstationskultur med et for ensidigt fokus på karakterer, prøver og test er problematisk for elevernes trivsel, såvel som for elevernes læring, selvstændighed, vovemod og lærestrategier.

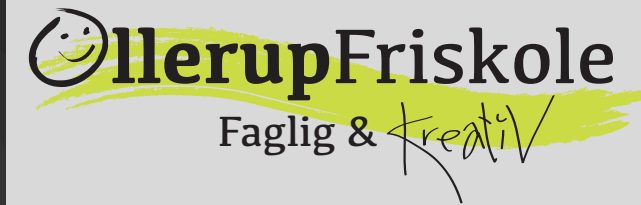
HVORFOR?

Formålet med anderledes prøver på Ollerup Friskole:

- Vi står som samfund overfor en generation af unge med massive problemer med angst, depression osv. Præstationssamfundet er en udfordring for de unge. Det kalder på, at vi som friskole forsøger andre veje.
- Udgangspunktet for folkeskolereformen, eksamen vs. prøver, UPV mv, har været en samfundstendens, der forsøger at presse de unge til at præstere. Vi skal som friskole i stedet "give dem lysten og modet til at se til at se muligheder og derigennem forandre den verden, de selv er en del af" (OF værdigrundlag).
- Fastholde en undervisning, hvor det er lysten og nysgerrigheden til at lære, der driver processen – ikke jagten på præstationer og karakterer. Det er ikke bare eksamen, der er problemet. Det er det eksamen gør ved undervisningen....
- Frisætte lærerne til at lave undervisning med tid til fordybelse, selvstændige projekter og kreative, eksperimenterende, æstetiske læreprocesser.
- Afskaffe karakterer som målestok for elevernes præstationer og erstatte det med andre evalueringsformer – samtaler, udtalelser og portfolio. På den måde vil vi fjerne fokus fra den ydre belønning til et fokus på at undersøge, lære, udvikle sig og blive dannet.
- Lave vores egen fagpakke med plads til nye fag og frihed i vores udbud af valgfag og derigennem skabe en udskoling i 7.-9. klasse, hvor eleverne bevarer lysten til at lære.

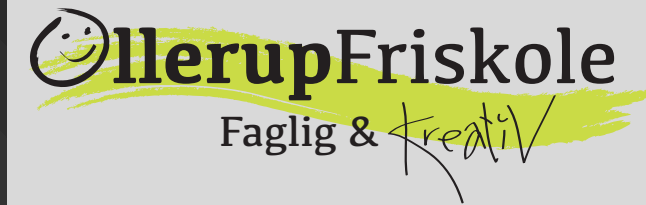
OLLERUP FRISKOLE MODEL FOR ANDERLEDES PRØVER

- Skema med tid til fordybelse, tværfaglighed, eksperimenterende/ 'appetitvækkende' undervisning ('at fuske', Lene Tanggaard)
- Fokus på projektopgaven – flere intelligenser i spil, tværfaglighed mv. OBS på stilladsring, struktur, kurser i dele af projektarbejde. 'Ud i verden' – skal skabe forandring for andre (børnehaven, idrætsforeningen, plejehjemmet...)
- Portfolio – hvordan synliggører vi dannelse, udvikling og læring?
- Udtalelser efter 3., 6. og 9. klasse.
- Karakterfri skole – men fokus på feedback.
- Andre fag i overbygningen.



DILEMMAER OG PROBLEMSTILLINGER

- Folkeskolens afgangseksamen - har den værdi som andet, end adgangsbillet til ungdomsuddannelserne? Eller: er 'adgangsbilletten' argument nok i sig selv? Er der en kvalitet i en 'statsautoriseret' prøve?
- Lyst til at lære vs 'nødvendighed'. Kommer der et tidspunkt, hvor det kan være nødvendigt at 'trække' elever hen imod et mål, fordi det er nødvendigt – selvom de ikke kan finde 'lysten'.
- Hvordan sikrer vi, at vores elever er ligestillede med elever fra folkeskolen ift. at få den uddannelse, de gerne vil have?
- Har vi resurcerne til at løfte opgaven med at definere vores eget alternativ? Skal der hjælp udefra?
- Vi kalder os 'Faglig og kreativ' – og har brugt tid på også at få ry som en skole, der vægter fagligheden? Det skal vi fortsat være – kan det skabe usikkerhed/ forvirring, hvis vi vælger en anden vej?
- Hvilke elever/ familier vil vi tiltrække med hh. FP9 eller anderledes prøver? (Vi vil stadig være 'Byens skole'+)



Procesplan vedr. anderledes prøver på Ollerup Friskole, version 2 august 2020

Indledende arbejde nedsat gruppe

Stormøde

Lærerne arbejder med anderledes prøver

Lærerne laver SWOT-analyse

Inspirationstur, Faaborg + evt. Ryslinge

Møde bestyrelse og lærere

Bestyrelsen laver SWOT-analyse

(Proces sat på pause)

Lærerne arbejde med konkret skitse for anderledes prøver på OF

Procesplan og foreløbig skitse for arbejdet præsenteres for bestyrelsen

Inspirationstur til Ryslinge Friskole (eksamensfri + stor projektopgave)

JR udarbejder en samlet skitse for anderledes prøver på OF

Møde med lærere + bestyrelse. 2 møder med forældre, november og februar

Pædagogisk dag med eksterne konsulenter

JR udarbejder færdigt udkast og indstilling til lærerne og bestyrelsen.

Lærerne kommer med en indstilling til bestyrelsen på baggrund af JRs udkast

Drøftelse i bestyrelsen + indstilling til generalforsamlingen (2 gange på BM)

Generalforsamling - indstillingen præsenteres

- I aften ikke tid til den store diskussion/
meningsudveksling
- Kommentarer til den videre proces...
- Læs mere:
<http://www.ollerupfriskole.dk/folkeskolen-afgangseksamen-eller-anderledes-pr-ver->

